

Makalenin Dergiye Ulaşma Tarihi: 04.03.2016
Yayın Kabul Tarihi: 06.08.2016

Bilgi Toplumunun Edebî Ürünü Casus Romanları ve Casus Romanlarının İstihbarat Boyutu

Spy Novels As A Literary Product Of The Information Society And Inelligence Size Of The Spy Novels

Bahar EKER *

Öz

Toplumların anatomisinin hiçbir zaman tam anlamıyla uzağına düşmeyen edebî eserler, aynı zamanda bu anatomiyi ortaya seren en net vasıtalarından olmuştur. Toplumların sanatsal, ekonomik ve bilgi düzeyindeki gelişmeleri ile savaş, afet gibi felaketleri de edebî eserlerde kendisine yer bulmuştur. Casus romanlarının edebiyat sahnesinde ortaya çıkışı tam da böyle bir hareketlenmenin meyvesi olmuş, dünya çapında bilgiye duyulan ihtiyaç ve casusların savaş ortamında boy göstermesi, bu romanların ayrı bir tür olarak oluşmasını sağlamıştır. Bu yazı bilgi ve bilgilenme süreci diyebileceğimiz istihbarat olgusunu, casus romanları içinde incelemeyi amaç edinmektedir.

Anahtar Kelimeler : Casusluk, istihbarat, bilgi

Abstract

Literary works that are not far away from anatomy of society reflects this anatomy in the best way. Developments in the areas of art, economy or knowledge and calamities like wars or natural disasters have taken their places in literature. Emergence of spy novels in literature is a result of such movements all around the world.

* Gazi Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi. baharekerozkan@hotmail.com

Need for information and appearance of spies in the battle field caused these novels to turn into a new genre. This essay aims to examine information term and informing period in spy novels

Keywords: Spy, Intelligence, information

Giriş

2000’li yıllarla birlikte, kulağımıza daha sık gelmeye başlayan bir kavram: bilgi çağı. Gerek bireysel, gerekse toplumsal anlamda gelişmiş ve güçlü olmanın en gerçekçi yolu da bilgi sahibi olmak. Dünyada çoğu ülke, geleceğe dönük yatırımlarını bilgi teknolojileri üzerine kuruyor ve azımsanmayacak meblağları bilgi teknolojilerini geliştirmek için harcıyor. Durum böyle olunca, nitelikli ve kullanılabilir bilgi de diyebileceğimiz istihbaratın önemi , devletler, şirketler ve kuruluşlar nezdinde her geçen gün daha da artıyor.

Sosyal bilimler adı verilen büyük dairenin bir kolu olan edebiyatı toplumsal eğilim ve değişimlerden ayrı düşünmek imkansız görünmektedir. Hem toplumların tarihsel getirileri hem de geleceğe yönelik temayülleri izdüşümü halinde edebî eserlere aksetmektedir. “...tüm edebiyat yapıtlarını belirli bir toplumsal, ekonomik ve tarihsel yapı içerisine oturtmadıkça, gerçek anlamlarını, iletmek istedikleri mesajı anlamak mümkün değildir.”(Tolon,1983,187). Kimi görüşlere göre insanlığın başlangıcından beri var olan casusluğun romana yansımaları, savaşların şekil değiştirip bilgi savaşı halini alması ile doğru orantılıdır.

Yazımızda ,istihbaratın insan kaynağı üzerine kurgulanmış olan casus romanları ve bu romanlarda işlenen istihbarat temasının boyutları üzerinde durulacaktır. Bunun öncesinde istihbarat ve casus kavramlarına açıklık getirilecektir. Yazıyı oluştururken esas alınan casus romanları: Ankara Ekspresi, Cavidan, Türk Casusu İngiliz Kemal/İsrail Macerası, Yüzbaşı Kırbaç, Parola: Afrika, İşaret: Akdeniz, Savaşın Eşiğinde, Ateşle Oynayanlar, Casus ve Kod Adı: Yılan romanlarıdır.

İstihbarat Kavramı ve Casusluk

Günümüzde, türleri, teknik ve yöntemleri, boyutları gibi birçok yönden irdelemeye tâbi tutulan istihbarat kavramı Arapça istihbâr (haber ve bilgi alma) kelimesinden türemiş olup *alınan, duyulan haberler* anlamına gelmektedir.(Develi-oğlu,2007,456). Türk Dil Kurumu ise kelimeye; *yeni öğrenilen bilgiler, haberler ve bilgi toplama, haber alma, duyum* anlamlarını vermiştir.(TDK,2009,988). Bir terim olarak istihbarat ise: “*Seçilen bir hedefe dönük toplanan düzenli bilgilerin, hedefin muhtemel davranış biçimini ortaya koyacak bir şekilde değerlendirilmesi sonucu elde edilen işlenmiş bilgi yumağı, üründür.*” (Yalman, Yılmaz(ed.),2014,99). Türk Dil Kurumu’nun sözlüğünde, haber kelimesi için ise şu ifadeler kullanılmaktadır: “*Bir olay, bir olgu üzerine edinilen bilgiler, salık/ İletişim veya yayın organlarıyla verilen bilgi/Bilgi/ Yükleme.*”(TDK;2009,823).

Tanımlardan da anlaşılacağı gibi ana merkezini haber kavramının teşkil ettiği istihbarat kelimesinin özünde bir meseleye ilişkin çeşitli kanallar vasıtasıyla bilgi edime ve bu bilgileri derleme yatmaktadır. İnsanlık tarihi kadar eski olduğu düşünülen istihbarat gereksiniminden bahseden ilk önemli eser M.Ö. 5-6. Yüzyılda yaşamış Çinli general Sun Tzu' ya ait olan *Savaş Sanatı* adlı eserdir. Sun Tzu bu eserde: "... geleceği kestirmek için istihbarat yapmanın önemini vurgulayıp; bunu ruhlara, kâhinlere, ilahlara müracaat etmekten daha yararlı ve geçerli bir yol olarak gösterir."(Karan,2008,11).

Bilim olarak istihbarat kavramına bakıldığında karşımıza çıkan bir diğer kavram ise casusluktur. "*Bir devletin askeri, siyasi ve ekonomik sırlarını başka bir devlet hesabına gizlice öğrenmekle görevli kimse*"(Topaloğlu, Ayverdi, 2007,175) olarak tarifi yapılan casuslar, tarih boyunca çeşitli yöntemlere başvurarak, ülkeleri nezdinde önemli istihbarat elde etmişlerdir. Özellikle I. Dünya Savaşı ve peşinden II. Dünya Savaşı ve Soğuk Savaş yıllarında, casusların savaşların seyrini değiştirecek görevler yüklenmiş olmaları, dünya edebiyatı dâhilinde casus romanları adında yeni bir roman türü oluşmasına zemin hazırlamıştır.

Casus Romanları

Roman türünün genelinde olduğu gibi casus romanları da edebiyatımıza Batı edebiyatı vasıtasıyla girmiştir. Batılı yazarlar, sosyal hayattaki çalkantılara kayıtsız kalmamış ve kalemlerini bu doğrultuda şekillendirmiştir. Çoğunluğu istihbarat görevinde bulunmuş ilk casus romanı yazarlarının amacı, yaşadıklarını okurla paylaşmaktır. Ömer Türkeş, casus romanının Batı edebiyatındaki oluşumunu şöyle özetler: "...türün tarihi 19.yüzyılın başlarına kadar uzanır, ancak casusluk romanlarının geçmişi- muhtemel ki savaş boyunca istihbarat faaliyetinin savaşın kaderindeki önemli rolü nedeniyle- I. Dünya Savaşı sonrasına denk düşer. Türün ilk ustaları arasında, kendisi de aktif bir istihbarat elemanı olan Somerset Maugham ve Eric Ambler isimleri sayılabilir. Türdeki asıl gelişme, II. Dünya Savaşı'na katılan entelektüellerin istihbarat servislerinde hizmet vermesi ile başlamış, Graham Greene, John Le Carre ve Ian Fleming gibi meslek erbapları, casuslar dünyasının çeşitli görünüm-lerini ifşa etmeyi bilmişlerdir."(Türkeş,2001).

Zamanla polisiye romanla iç içe geçen ve popülerliğini yitiren casus romanı polisiyenin alt dalıymış gibi kabul edilip casus polisiyesi ismiyle anılsa da aslında iki türün de doğuşu birbirinden ayrıdır: "*Polisiye roman ve casus romanları iki ayrı tür olarak başlamışlardır. Sonradan keşişmişlerdir. İlk casus romanları casusun kahramanlığını, akıllılığını gösteren romanlardır. Onlarda muamma unsuru yoktur. Ve bu romanlar özellikle I. Dünya Savaşı'ndan sonra moda olmuştur. I. Dünya Savaşı ile birlikte casusluk adetlerinin çok yoğunlaştığını görmekteyiz. İlk casus romanlarını ilkel casusluk romanları diye adlandırmaktayız. Bu romanı bir İngiliz yazmışsa bir İngiliz casusunun, Almanları nasıl kandırdığını ve casusluk yaşamını anlatan eserleridir. Daha sonra bu roman daha rafine hale gelmiştir. İlk Joseph Conrad(Gizli Ajan) yazmıştır. Casusluk romanına muamma özelliğini koymuştur.*"(Üyepazarıcı,2015).

Batı romanında özellikle, Ian Fleming'in James Bond, Mickey Spillano'nun Mayk Hammer, Arthur Conan Doyle'nin Sherlock Holmes'i gibi dünyaca ünlü eserleriyle yükselişini tamamlayan casus romanının Türkiye'deki gelişimi beklenen ilgiyi görememiştir. "Geçmişe bakıldığında, içinde casusların olduğu birkaç roman yazıldığı görülür, ancak "kurtarıcı casus"un öne çıktığı bu tür devam edemediği için güdük kalmıştır."(Uğur,2013,217). Türe, Ebussüreyya Sami Sessiz Tabanca isimli kitabıyla ilk örneklerden birini verir. Ahmet Esat Tomruk'un oluşturduğu Türk Casusu İngiliz Kemal ve Ümit Deniz'in vücuda getirdiği Murat Davman karakterleri ise Türk edebiyatında ilk akla gelen casus tipleridir. Bunların yanında Nihal Karamağaralı, Ayşe Akdeniz, Tarık Ali, Esat Mahmut Karakurt, Bedirhan Çınar, Besim Özgen, Bülent Rusçuklu, Halil Kanargı, Argün Albayrak ve Osman Aysu gibi isimler de yazdıkları romanlarla türe katkı sağlamıştır.

Casus Romanlarında İstihbarat

İstihbarat Örgütleri

Casus romanları, oluşum itibarıyla yanlış romanlardır ve yazar bu romanlarda daima kendi ülkesinden olan casusun tarafındadır. Her yönüyle süper kahraman olan bu casuslara yazar çoğu kez, ülkesinin aleyhine olan bir tehlikeyi bertaraf etme görevini verir. Romanın ana kahramanı olan bu kişiler oldukça zeki ve becerikli olarak tarif edilir ve bağlı oldukları istihbarat örgütlerine çok yüksek katkılar sağlar.

Casus romanlarının bir özelliği de bu romanlarda ele alınan düşman ülkelerin yazar tarafından bilinçli olarak seçilmiş olmasıdır. Yazarlar düşman ülkeleri seçerken, ülkeleri ile tarihte sorun yaşamış olanları tercih eder. Aslında bu romanların çoğunda karşılıklı taraflar, ülkeler olmaktan çok istihbarat örgütleridir.

Romanlarda en çok karşımıza çıkan istihbarat örgütü elbette ki Türkiye Cumhuriyeti'nin istihbarat kurumu olan MİT'tir. Kod Adı: Yılan, Casus, Savaşın Eşiğinde, İstanbul Tehlikede ve Parola: Afrika, İşareti: Akdeniz MİT'in bizzat casusluğu önleme çalışmalarında bulunduğu ve ülkemize karşı olan tehlikeyi ortadan kaldırmakla görevli olduğu romanlardır. Bu romanların hepsinde MİT, görevini en iyi şekilde yerine getirmiş ve bunu bünyesindeki çok başarılı istihbarat görevlileri vasıtasıyla yerine getirmiştir. Bu romanların içerisinde Savaşın Eşiğinde romanında, diğerlerinden farklı olarak MİT'in ABD'den giden istihbarat bilgileri yoluyla yanlış bilgilendirildiği görülür. Bu şekilde, baştan sona kadar MİT görevlilerinin başarılı operasyonlarıyla giden roman, son sayfalarda okuru şaşırtarak hayal kırıklığına uğratar.

Romanlarda en çok karşımıza çıkan istihbarat teşkilatlarından birisi de CIA'dir. Amerikan Merkezî Haber Alma Teşkilatı, Kod Adı: Yılan, Savaşın Eşiğinde, İstanbul Tehlikede, Parola: Afrika, İşareti: Akdeniz ve Casus romanlarında işlenmiştir. Romanlarda CIA genel anlamda güçlü bir bilgi ağına sahip bulunmaktadır. CIA'nin en güçlü işlendiği roman olan Kod Adı: Yılan' da, Yılan kod adı-

nı kullanan Ryan Lawrence, CIA'nin en üstteki yöneticisi konumunda olmasına rağmen kimliği kimse tarafından bilinmemektedir. Aynı roman, dünyanın çeşitli yerlerinde, farklı kimlikler altında CIA için çalışanlardan bahsetmektedir. *Casus* romanında da CIA, eski bir Rus ajanı kendi bilimsel çalışmalarını yürütmesi için bünyesine katmıştır. *Savaşın Eşiğinde* romanında ise ABD'yi arka planda yöneten ekonomik güçler kendilerine, CIA'nin de üstünde bir rol çizmiştir.

Rus istihbarat örgütü KGB de *Yüzbaşı Kırbaç*, *Casus* ve *Ankara Ekspresi* romanlarında karşımıza çıkmaktadır. Bu romanlarda, KGB doğrudan Türkiye'nin karşısında değildir, bu istihbarat teşkilatının romanlarda yer alması geçmişte ya da romanın geçtiği zamanda, ona bağlı faaliyet yürütmüş ajanlar vasıtasıyadır. KGB'nin en geniş yer bulunduğu roman olan *Yüzbaşı Kırbaç*, bu istihbarat teşkilatının, Rusya'da yabancılara karşı uyguladığı yöntemleri ve yabancuları kendi hesabına casusluk yapmaya zorlaması anlatılır. KGB'nin, uygulanmayan emirlere karşı yaptırımını ise oldukça sert olmuştur. *Casus* romanında çizilen eski KGB ajanı İgor da, işkenceleri ile ün salmış birisidir.

MOSSAD'a bağlı bir birim olan SHIN_BETH (Ulusal Gizli Servis), *Türk Casusu İngiliz Kemal/ İsrail Macerası* romanında yer alan istihbarat teşkilatıdır. MOS-SAD'ın iç istihbarata alanında görevli birimi olan SHIN-BETH, romanda Yahudi toplumunun İsrail Devleti'ni kurarken Araplara karşı yürüttüğü faaliyetleri koordine etmektedir. Romanda bu teşkilat, Avrupa ülkeleri de içerisinde olmak üzere bir çok ülkede faaliyet göstermektedir.

Romanlarda Almanya hesabına istihbarat sağlama görevini Alman Gizli Polis Teşkilatı olan GESTAPO ve Nazi'ye bağlı askerler yürütmektedir. *Ankara Ekspresi* romanı Alman askerlerin Türkiye'yi işgal etmek üzere yaptıkları planları anlatırken, *Ateşle Oynayanlar* romanında, Türkiye'yi ele geçirme planı GESTAPO'ya bağlı casuslar tarafından yürütülmektedir. *Savaşın Eşiğinde* romanında Almanya küçük bir sahnede, dünyayı idare eden büyük güçlerin toplantısında, toplantıya katılanlar arasında karşımıza çıkmıştır.

İtalyan istihbarat teşkilatı SISDE de romanlarda karşımıza çıkan istihbarat teşkilatlarından. Açılımı Demokratik İstihbarat ve Güvenlik Servisi olan SISDE; Türkiye ile Yunanistan arasındaki olası savaş ihtimalini ele alan *Savaşın Eşiğinde* romanında, dost istihbarat servisi olarak yer almaktadır. MİT'in yardım talebine SISDE olumlu yanıt vermiş ve MİT görevlisine yardım etmiştir.

Olay örgüsünün Fransa'da başladığı *Parola: Afrika, İşareti: Akdeniz* romanında, Fransız Dış Güvenlik Genel Müdürlüğü olarak adlandırılan resmî istihbarat servisi DGSE, Türk yetkililerin edindiği bir istihbarata sahip olur. Türklerin PKK ve ASALA'ya sınır ötesi operasyon yapmasını doğuracak bu süreç ile ilgili tarafsız kalma kararı da DGSE'nin kendi menfaatlerini düşünerek aldığı bir karardır.

Yunan istihbarat teşkilatı EYP, *Savaşın Eşiğinde* romanında Türkiye ve Yunanistan arasında çıkması muhtemel bir savaşı engellemek ve iki ülkenin menfaatlerini korumak adına işbirliği içindedir. Türk istihbarat görevlisi Mete ile EYP'ye bağlı çalışan Magda, roman boyunca birlikte hareket etmiştir.

İstihbarat Teknikleri

Casus romanları, yazarlar tarafından özel yeteneklerle donatılmış casuslar etrafında şekillenmektedir. Bu kişiler, sahip oldukları sezgi kabiliyetleri ve zekâlarıyla çok tehlikeli durumların bile kolaylıkla üstesinden gelebilmektedir. Bazen istihbarat teşkilatları tarafından kendilerine öğretilen teknikler bazen de kendi inisiyatifleri ile uyguladıkları yöntemler onları başarılı kılmaktadır.

Dil alma, çoğu casusun en başta sahip olduğu yetenektir. Yazar tarafından romanın ana kahramanı yapılan bu kişilerin çoğu birden çok dil bilmekte ve bu dili ana dili gibi konuşabilmektedir. Dil alma konusunda en yetenekli roman kahramanı İngiliz Kemal lakaplı Ahmet Esat Tomruk'tur. O, İspanyolca ve Romence'nin de içinde yer aldığı tam sekiz dil bilmektedir. *Kod Adı: Yılan* romanının baş kişisi Boran Türkoğlu ise dört dil bilmektedir. Kaç dil bildiği belirtilmese de, *Parola: Afrika, İşareti: Akdeniz* romanındaki MİT görevlisi Sevim, çok iyi yabancı dil bildiği için Polis Akademisi'nde MİT'e alınmıştır. Osmanlı'nın 16.yy'ını anlatan *Cavidan* romanında, devletin istihbarat teşkilatı olarak Martoloslar görev yapmaktadır. Bu teşkilat ise kendine has yöntemleri ile elemanlarına dil öğretmektedir. Romanın iki önemli kişisi olan Zülfıkar ve Cavidan' da buradan yetişmiş olması sebebiyle iyi derecede yabancı dil bilmekte ve görev aldıkları yerlerde sıkıntı yaşamamaktadır. Bunların yanında, *Ankara Ekspresi* romanında Seyfi Hüget'in Almanca, *Ateşle Oynayanlar* romanında İlhan İzmirli'nin İtalyanca bildiği bilinmektedir.

Takip etme de casus romanlarında kullanılan istihbarat edinme yöntemlerinden birisidir. Öğrenilmek istenen bilgiler, bazen kişilerin bizzat istihbarat görevlileri tarafından takibi, bazense elektronik imkanlar kullanılarak izlenmesi yoluyla elde edilir. *Casus* romanı bu anlamda takibe geniş yer ayırmıştır.. Eski Rus casusu İgor, büyük oranda yapılan takip sonucu ele geçirilmiştir. İgor, işbirliği içinde olduğu kişilerle fırça darbesinde bulunup kendisine ulaşılmasını kolaylaştırmıştır. Bir kişinin peşine takip elemanı takmak anlamına gelen gölge *takmak* terimi İstanbul Tehlikede romanıyla karşımıza çıkmıştır. Romanın kadın casusu olan Yolanda'nın peşine MİT tarafından gölge takılmış ve bu yolla kadının tüm davranışları gözlem altına alınmıştır.

Savaşın Eşiğinde romanında elektronik takip birkaç yerde karşımıza çıkmıştır. İstihbarat görevlileri, peşlerinde oldukları Maguire'nin telefon kayıtlarını incelemiş, onun kaldığı odaya dinleme cihazı yerleştirmiş ve yine peşlerine düştükleri bir şilebin telsiz konuşmaları ile verdiği sinyallerden faydalanmıştır. *Ateşle Oynayanlar* romanı Türk Emniyet Teşkilatı'nın takip maksadıyla bilinçli olarak medyaya yanlış haber vermesine değinir. Romanın Alman casusu Frida, Türk polisi sayesinde kendisinin takip edilmediğini düşünerek yakayı ele verir. Takip konusundaki başka bir yöntem de *Ankara Ekspresi* romanıyla karşımız çıkar. Romanın ana kahramanı Seyfi Hüget'e takipte yardımcı olmak maksadıyla birçok istihbarat görevlisi görevlendirilmiştir. Bu kişiler Alman casusların buldukları yerlerde; sigara satıcısı, çiçek satıcısı, garson ve şoför gibi kimlikler altında görev yapmaktadır.

Kimlik değiştirme de bu romanlarda sıkça kullanılan istihbarat yöntemlerindedir. Yazarlar, casus kahramanlarını bu yolla istedikleri ortamlara sokar ve bilgi almalarına zemin hazırlar. *İstanbul Tehlikede* romanı kimlik değiştirmenin en sistematik olarak işlendiği romandır. Romanda MİT'in İstanbul bürosunda, çeşitli kıyafet ve aksesuarla donatılmış bir değişim odası ve yüzün şekli üzerinde istenen değişikliği uygulayabilecek bir makyaj uzmanından bahsedilir. Romanın ana kahramanı Murat Davman bu odaya girerek önce zengin bir kişi görünümüne, sonra da dayak yemiş biri görünümüne kavuşturulmuştur. Romanda Yolanda adlı casusun da yanında köylü kıyafetleri taşıdığı görülür. *Ateşle Oynayanlar* romanında, İlhan İzmirli başta Rıza sonra ise Roberto kimliğiyle casuslarla temas kurmuştur. *Ankara Ekspresi* romanın Seyfi Hüget'i ise, aslen bir şehit eşi olan Nazan Hanım'ın eşi kimliğiyle Alman Hastanesi'ni teftiş etmiştir. Martoloslar adlı teşkilattaki kılık değiştirme eğitimi de *Cavidan* romanında işlenmiştir. Romanın ana kahramanı Cavidan bu eğitim yoluyla Avrupa'da kendisini Cezayirli bir rakkase olarak tanıtmıştır. *Casus* romanı da kimlik değiştirmenin detaylıca yapıldığı romanlardandır. Eski bir Rus casusu olan İgor, CIA bünyesine geçerken ardındaki bütün izleri yok etmiş ve kayıtlara kendisini nehirde boğulup ölmüş olarak geçirmiştir. Kendisine çok benzeyen birisini de Türkiye'de farklı bir isimle dublör olarak bulundurmaktadır. *Türk Casusu İngiliz Kemal/İsrail Macerası* romanında Esat Tomruk kendisini Samuel Lindman olarak, *Yüzbaşı Kırbaç* romanında Kırbaç kendisini önce Dimitrof, sonra Aldanlı Çemikof olarak, *Kod Adı: Yılan* romanında Boran kendisini Steve olarak tanıtmıştır.

Canlarını tehlikeye sokacak bir duruma müdahale etmek ve istihbarat sağlamak amacıyla roman kişilerinin çeşitli materyallere başvurduğu görülmektedir. Bu materyallerin en çok ve etkili kullanıldığı roman *İstanbul Tehlikede* romanıdır. Özel ajanlık atfedilen Murat Davman'a kimseye verilmeyen izinlerin verilmesi ile bazı materyaller kullanılır. Bunlar: patlayan kalem, dinleme ve konuşma fonksiyonu olan gözlük ve sigara tabakası, hançer olabilen sigara ağızlığı, ustura olabilen saat, patlayan çiklet ve maymuncuk olabilen anahtarlıktır. Murat bu materyalleri romanda yeri geldikçe kullanmış ve kendisini çevreleyen zor durumdan kurtulmuştur. *Kod Adı: Yılan* romanının baş kahramanı Boran Türkoğlu'nun da tam donanımlı bir saate sahip olduğu görülmektedir. Boran bu saati sayesinde MİT ile iletişime geçebilmekte, oradan istediği kişilerin resim ve bilgilerini alabilmektedir. *Savaşın Eşiğinde* romanında ise MİT görevlisi olan Mete'nin elinde tüm şifreli kapıların şifrelerini kırabilecek aletler mevcuttur.

Sonuç

Günümüz toplumların en büyük sorunlarından birisi güvenliği temin ve güvenliğin devamlılığını sağlamaktır. "Güvenlik ve istihbarat birbirini tamamlayan ve tanımlayan iki kavramdır. Bir kişinin, bir ailenin, bir topluluğun, bir ulusun, bir devletin ve/veya bir devletler topluluğunun varlığını sürdürebilmesi ancak ve ancak sağlayabildiği güvenlik ile doğru orantılıdır.. Güvenliğin öz ise bilgiye dayanır.

Bilgi yoksa güvenlik de yoktur; bilgilenme güçlüyse güvenlik de güçlü olur.” (Altındal,2008,28). İşte toplumların istihbarata olan ihtiyacı böyle bir bilgilenme gereksiniminden doğmuştur. İstihbarat kavramı da ister istemez beraberinde istihbarat sağlayıcıları getirmiş ve böylece casusluk denilen kavram ortaya çıkmıştır.

Dünyanın geçirdiği iki büyük savaş olan I. Ve II Dünya Savaşları ile peşinden gelen Soğuk Savaş, dış dünyadaki bu casusluk gerçeğini edebiyata taşımış ve casusluk romanları bu şekilde raflarda yerini almıştır. Sosyolojiden ayrı düşünülmemeyecek olan roman gerçeği, casus romanlarındaki istihbarat temasını gerçek hayatla mukayese etmemizi düşündürmüştür. Bu açıdan bakacak olursak ,casus romanlarında ele alınan istihbarat teşkilatları kurmaca olmayıp, günümüzde ya da öncesinde var olan ve resmî makamlarca tanınan teşkilatlardır. Bunlar romanlarda, ülkelerin istikballerini etkileyecek olaylarda söz sahibi konumundadır. Yine bu teşkilatlar gerektiğinde birbirleriyle temasa geçip, birbirlerine yardım etmekten uzak kalmamaktadır.

İstihbarat amacıyla romanda başvurulan teknikler ve materyaller ise yazarların hayal gücüne bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Yazarlar kimi zaman herkesçe bilinen yöntemlerle istihbarat edinmekte, kimi zaman ise tasarladıkları materyalleri kahramanlarının kullanımına sunmaktadır.

Kaynakça:

ALBAYRAK, Argün(2012).**Cavidan**(İkinci basım). İstanbul: Kerasus Yayınevi.

ALTINDAL, Aytunç.(2008).**Türkiye ve Dünyada Casuslar**. İstanbul: Truva Yayınları.sy:28.

AYSU, Osman(2008). **Casus**(Birinci basım).İstanbul: Sonsuz Kitap Yayınları.

AYVERDİ, İ. Topaloğlu, A.(2007) **Türkçe Sözlük** (Birinci Basım). İstanbul: Kubbealtı Yayınları.

ÇINAR, Bedirhan(1954).**Ateşle Oynayanlar**(Birinci basım). İstanbul: Harman Yayınevi

DENİZ, Ümit(1970). **İstanbul Tehlikede**(Birinci basım). İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.

DEVELLİOĞLU, Ferit ((2007). **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat** (Yirmi dördüncü Baskı). Ankara: Aydın Kitabevi.

KANARGI, Halil(2011). **Kod Adı: Yılan**(Birinci basım). İstanbul: Kariyer Yayınları.

KARAKURT, Esat Mahmut (2009).**Ankara Ekspresi**(Birinci basım).Ankara: Bilgi Yayınevi.

KARAN, Kaya.(2014)**Teşkilat/Geçmişten Günümüze Türk İstihbaratı**(Birinci Basım). Ankara: Kripto Yayınları.sy:11.

KÜLEBİ, Ali(1998).**Parola: Afrika, İşareti: Akdeniz**(Birinci basım).Ankara: Ümit Yayıncılık.

MERAM, Ali Kemal(2005).**Türk Casusu İngiliz Kemal/İsrail Macerası**(İkinci basım).İstanbul: Geçit Kitabevi.

ÖZGEN, Besim(1968). **Yüzbaşı Kırbaç**(İkinci basım).İstanbul: Hüsni Hayat Matbaası.

RUŞUKLU, Bülent(2005).**Savaşın Eşiğinde**(Birinci basım).İstanbul: Evrim Yayınevi.

TOLAN, Barlas(1983).**Toplum Bilimlerine Giriş**(Üçüncü Basım). Ankara: Savaş Yayınları.sy:187.

Türk Dil Kurumu.(2009).**Türkçe Sözlük**(Onuncu Basım).Ankara: TDK Yayınevi.

TÜRKEŞ, Ömer.(2001).*Nerede O Eski Casuslar?*,01 Mayıs 2016 tarihinde <http://www.Radikal.com/> adresinden alınmıştır

UĞUR, Veli.(2013).**1980 Sonrası Türkiye’de Popüler Roman**(Birinci Basım). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları. Sy:217.

ÜYEPAZARCI, Erol(2010).*Türklerin Sherlock Holmes’i Amanvermez Avni. 10 Mayıs 2016’da* <http://www.cinairoman.com/?cat=43> adresinden alınmıştır

YILMAZ, Sait.(2014).**Dünyayı Yöneten Güç: İstihbarat Bilimi** (İkinci Basım). Ankara: Kripto Yayınları. Sy:99.

